

טו ע"ב. הארון לאחר חורבן הבית

המשנה מונה מספר דברים שהיו בבית המקדש שמניינן שלוש עשרה: קופות, שולחנות והשתחויות (כנגד השערים שהיו בבית המקדש או להודות על הנס שכבשו החשמונאים את ביהמ"ק מידי היוונים. יו ע"א). אנשים מבית רבן גמליאל ורבי חנינה סגן הכהנים היו משתחוים פעם נוספת כנגד דיר העיזים, שכך היה מקובל להם מאבותיהם במסורת שנגזר שם ארון ברית ה'. עקב כך הגמרא עוסקת היכן היה הארון לאחר חורבן הבית.

דיעה	מיקום הארון	הוכחה
רבי אליעזר	הארון גלה יחד עם בני יהודה לבבל	1. מהכתוב "וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ אֶל חִזְקִיָּהוּ שְׁמַע דְּבַר ה': הֲנֵה יָמִים בָּאִים וְנִשְׂאָ כָּל אֲשֶׁר בְּבֵיתְךָ וְאֲשֶׁר אֶצְרֹךְ אֲבִתְךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה בְּבִלְהָ לֹא יִתֵּר דָּבָר אֲמַר ה'" (מ"ב כ, טז-יז), הכפילות מלמדת שכל בית המקדש יוגלה, ו"דבר" בא לרבות שאף הארון שעשרת הדיברות מונחים בתוכו. 2. מהכתוב "וּלְתִשְׁבֹּת הַשָּׁנָה שְׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר וַיְבֹאֵהוּ בְּבִלְהָ עִם כָּלִי חֲמַדַּת בֵּית ה'" (דה"ב לו, י), הכלי "חמדה" הוא ארון ברית ה' שמנוח בתוכו התורה שנאמר עליה "הַנְּחַמְדִּים מִזֶּהָב" (תהילים יט, יא). (הביאו פסוק שני, כי ייתכן שלא נקיימה נבואתו של ישעיהו, שבנואה לרעה מתבטלת בגזירת הצדיק, קמ"ל שאכן הארון הוגלה. תקלן חדתין).
רבי שמעון בן לקיש	נגזר במקומו בבית קודשי הקודשים	1. מהכתוב "וַיִּרְאוּ רְאֵשֵׁי הַבָּדִים מִן הַקֹּדֶשׁ עַל פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יָרְאוּ הַחֹצֵה וַיְהִי שֵׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה" (מ"א ח, ח), וכל דבר שכתוב "עד היום הזה" הכוונה לעולם, משמע שהארון לא יצא ממקומו בבית קודשי הקודשים מעולם.
חכמים	לשכת דיר העצים	1. היה מסורת ביד משפחות רבן גמליאל ורבי חנינה סגן הכהנים שתחת לשכת דיר העצים נגזר הארון. 2. כוהן שהיה בלשכת דיר העצים שהיה מתעסק בעצים לבדוק האם הם ראויים למזבח (ואינם מתולעים) וראה רצפה משונה מחברותיה, ובעודו קורא לחבירו "בא וראה את הרצפה הזו שהיא משתנה מחברותיה" יצא נשמתו. רבי אושעיא : רצה הכוהן לתקן את הרצפה המשונה, ולכך הקיש בפטיש על הרצפה ליישרה, ויצא אש ושרפתו. 3. יאשיהו הבין מפסוקי התורה שבני ישראל גלו "יולף ה' אתך ואת מלכך אשר תקים עליך אל גוי אשר לא ידעת אתה ואבתך" (דברים כח, לו), וחשש שמא יורידו הגולים עימם את הארון לבבל, ולא יהיה ניתן להשיבו מפני ש: א. שהלויים לא יוכלו להחזיר את הארון, שרק בכוהנים נוהגת המצווה הולכת הארון "בַּבְּתָרָה יִשְׂאוּ" (במדבר יז, ט). ב. יתחלל הארון בירידתו לבבל (קרבן העדה). לכן ציווה את הלויים לגנוז את הארון בתוך המקדש. ככתוב "וַיֹּאמֶר לְלוֹיִם הַמְּבִינִים לְכָל יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים לְה': תָּנוּ (נגזר בתוך בוודאי אין הכוונה לשים את הארון, שהרי הוא כבר בתוך קודשי הקודשים) אֶת אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ בְּבֵית אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה בֶן דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, (מפני ש) אֵין לָכֵם מִשָּׂא בְּתָרָה. עֲתָה עֲבֹדוּ (בכך שתגזרו) אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם וְאֶת עֲמוֹ יִשְׂרָאֵל" (דה"ב לה, ג).

טו ע"ב-טז ע"א. מספר הארונות

משה רבינו לאחר שירד מהר סיני וראה את העם מחוללים לעגל שבר את הלוחות הראשונות שקיבל מה', ולאחר ארבעים ימי כפרה כתב על פי דבר ה' לוחות שניים. נחלקו חכמים כמה ארונות היו והיכן היו מצויים שתי הלוחות.

דיעה	מספר הארונות	הוכחה	דחיית ההוכחה לתנא החולק
רבי יהודה בן לקיש	א. ארון באוהל מועד, ובתוכו והלוחות השניים, וספר התורה שכתב משה. ב. ארון שהיה נכנס ויוצא עמהן למלחמה, ובתוכו שבתי לוחות ראשונים.	"וַיַּעֲפֹל לְעֵלֹת אֶל רֹאשׁ הָהָר וְאָרוֹן בְּרִית ה' וּמִשָּׁה לֹא מָשׁוּ מִקְרֵב הַמַּחֲנֶה" (במדבר יז, מד), המעפילים בהר יצאו להילחם ולא לקחו עמם את ארון ברית ה', משמע שהיה ארון שלא היה יוצא למלחמות. וַיֹּאמֶר שְׂאוֹל לְאַחִיָּה: הַגִּישָׁה אֲרוֹן הָאֱלֹהִים" (ש"א יד, יח), שואל מצווה את אחייה להביא עימו למערכה את ארון האלוקים. והרי הארון שכן בקרית יערים (אחרי שחזר מהשבי הפלשתים)? משמע שהיה ארון נוסף שהיה יוצא עימם למלחמות.	כוונת שואל הינה לארון שבו מאוחסנים בגדי כוהן גדול, שכוללים את הציץ שרשום עליו "קודש לה" (והיה כולל בתוכו את האורים ותומים כדי שיוכל לשאול בה', ואין כוהן גדול יכול לשאול רק במילוי בגדים).
חכמים	ארון אחד באוהל מועד ובתוכו מונחים הלוחות הראשונים, השניים וספר תורה שכתב משה.	אוריה מסרב ללכת לישון בביתו בתואנה "הָאָרוֹן וַיִּשְׂרָאֵל וַיְהוֹדָה יֹשְׁבִים בְּסֻכּוֹת... וְאֲנִי אָבֹא אֶל בֵּיתִי לְאֶכֶל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁכַּב עִם אִשְׁתִּי! חֵדָּךְ וְחֵי נַפְשְׁךָ אִם אֶעֱשֶׂה אֶת הַדְּבָר הַזֶּה!" והרי הארון שכן בציון (עיר דוד)? משמע שהיה ארון נוסף שהיה יוצא עימם למלחמות. בני ישראל מביאים אל המערכה מול הפלשתים את ארון הברית "נִקְחָה אֵלֵינוּ מִשְׁלָה אֶת אֲרוֹן בְּרִית ה' וַיָּבֹא בְּקִרְבָּנוּ וַיִּשְׁעֲנוּ מִכָּף אֲיָבֵינוּ... וַיִּרְאוּ הַפְּלִשְׁתִּים כִּי אָמְרוּ בְּאֵלֵיהֶם אֶל הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ: אוֹי לָנוּ כִּי לֹא הִיְתָה כְּזֹאת אֶתְמוֹל שְׁלֹשׁ" (ש"א ד, ג-ז), משמע שעד כה לא ראו הפלשתים את הארון, ולא ייתכן לומר שישנו ארון נפרד שהיה יוצא עימם למלחמות בכל עת, וכן לא הייתה סיבה לפלשתים לפחד דווקא כעת.	אין כוונת אוריה שגם הארון נמצא עם הלוחמים בעיר סוכות, אלא שאף הארון נמצא "בגלות" תחת סכך, באוהל, ואינו שוכן בביתו בבית הבחירה (והחמיר על עצמו לא לשמש עם אשתו כשהארון בצער).